Published and distributed under permit (No. 781) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXX. Число 122. Джерзи Сити, Н. Дж., субота, 27. мая, 1922. VOL. XXX. No. 122. Jersey City, N. J., Saturday, May 27, 1922. THREE CENTS

ПРЕДСТАВНИКИ МАЙНЕРІВ ВІДКИДАЮТЬ ПРОЄКТ НА ЗНИЖЕННЄ ЗАПЛАТИ

НЮ ЙОРК, 25. мая. — Комітет для важення при майнерській юнії Де Юнайтид Майн Веркерс оф Америка відкинув нині формально пропозицію представників властителів копалень твердого вугля обнижити робітничу заплату о 21 процент і заключити контракт на пять літ з тим, що кождого року мається наново установляти робітничу заплату.

Відповідь майнерської юнії, котра має в собі 150,000 майнерів твердого вугля, домагається, щоби властителі копалень взяли ще раз під увагу їх домагання підвисшити заплату о 20 процент, признати формально юнію та завести восьми-годинний день зі заплатою за переробі. Рівночасно відповідь домагається від властителів, щоби вони згодилися на домагання майнерів до федеральних властий почати розслідуванне вугляного промислу. Вона підчеркує, що дальше обниженне робітничої плати майнерів мусілоб потягнути за собою поважне обниженне життевої стопи майнерських родин.

ГРІЗЬБА СТРАЙКУ КРАВЦІВ

НЮ ЙОРК, 25. мая. — З огляду на те, що дня 1. червня сього року виходить контракт межи підприємцями та жіночими кравцями, юнія Інтернешенел Лейдіс Ґармент Веркерс Юніен, зажадала від кравецьких шап, щоби вони відновили контракт на умовах теперішнього контракту, бо в противнім разі кравці вийдуть на страйк.

У відповідь на сю заяву підприємці заявили, що вони готові починати в найблизшу середу переговори з представниками кравецької юнії про умови контракту.

З БОРОТЬБИ ПЕКАРІВ ТА ПЕКАРЕНЬ

НЮ ЙОРК, 25. мая. — Перед стейтовим комітетом, що розсліджує діяльність ріжних робітничих юній, виступив один властитель пекарні в Ню Йорку та вніс жалобу проти юнії жидівських пекарів, що вона старалася знищити його бизнес, насилаючи йому невідповідних робітників, заряджуючи страйк проти нього, а наконець навіть отвираючи конкуренційну пекарню зараз коло нього, зібравши на неї по 10 долярів від кождого члена юнії.

РОБІТНИКИ ШЕВСЬКИХ ФАБРИК МАЛИ ПРИНЯТИ ЗНИЖКУ ЗАПЛАТИ

ЛІН, Месечузетс, 25. мая. — Стейтова рада посередництва в непорозуміннях межи робітниками та підприємцями не згодилася на 20-процентову знижку, якої жадали фабриканти черевиків, але заявилася за зниженнем заплати робітників шевських фабрик о 15 процент і попросила фабрикантів, щоби вони на таких умовах отворили наново фабрики.

Фабриканти заявили, що вони піддаються рішенню ради посередництва й отвирають фабрики завтра. Щодо робітників, то робітнича юнія „Де Юнайтид Шу Веркерс оф Америка" згодилася на ореченне ради, а друга юнія, „Ді Елайд Шу Веркерс", своєї згоди на знижку ще не дала, бо значна частина її членів її противиться.

ПРИНЯТТЄ НІМЕЦЬКОГО АМБАСАДОРА В ПРЕЗ. ГАРДИНГА

ВАШІНҐТОН, 25. мая. — Нині привернено наново повні дипльоматичні зносини межи Злученими Державами та Німеччиною, котрі були зірвані ще від часу, як Америка виповіла війну Німеччині в цвітни 1917. року, а тодішний президент Вилсон звернув німецькому амбасадорови Бернсторфови його дипльоматичний пашпорт. Дипльоматичні зносини навязано формально наново офіціяльним принятєм у президента Гардинга нового німецького амбасадора, котрим є др. Отто Відфельдт.

Загальну увагу звернув на себе факт, що підчас взаїмного витання президента та амбасадора, президент Гардинг говорив про Німеччину яко про републику, а амбасадор називав її імперією.

ЗАПОВІДАЮТЬ АКЦІЮ ПРОТИ ДІТОЧОЇ ПРАЦІ

ВАШІНҐТОН, 25. мая. — Американська Федерація Праці заповідає, що підчас осінних виборів вона буде вести кампанію за поправкою конституції так, щоби заборонити діточу роботу в фабричнім промислі. На думку Федерації Праці лише ся поправка конституції може зарадити сьому лихови, коли Найвисший Суд Злучених Держав признав недавно подібний закон, виданий конґресом, неконституційним.

МЕЙОР НА СУДІ ЗА ПЕРЕСТУПЛЕННЄ ПРОГИБІЦІЙНОГО ЗАКОНА

РОЧЕСТЕР, Ню Йорк, 25. мая. — Федеральний суд оголосив, що на спеціяльнім засіданю суду, котре почнеться дня 13. червня, буде суджений мейор міста Френк Швоб за нарушенне закона проти алькогольних напитків. Проводити розправою буде один федеральний судя, спроваджений з котрогось полудневого стейту.

НЕЩАСНИЙ СЛУЧАЙ ПІДЧАС МАНЕВРІВ

ФАЄТВИЛ, Норт Каролайна, 25. мая. — Чотирох жовнірів американської армії погибло нині підчас маневрів артилерії, коли вистрілена ними гарматна куля експльодувала, вдаривши до близького дерева. Ранених було двох жовнірів.

САМИЙ МІНІСТЕР БУДЕ СТОЯТИ НА ЧОЛІ СЛІДСТВА ПРОТИ ВОЄННИХ НАДУЖИТЬ.

ВАШІНҐТОН, 25. мая. — Департамент (міністерство) судівництва подало до відома, що самий генеральний прокуратор (Міністер судівництва) Догерті буде стояти на чолі слідства проти виновників ріжних воєнних надужить.

Догерті рішився на се, попросивши вперед 60 визначних адвокатів взяти провід в сій акції і дістávши від всіх відмовну відповідь.

ПОЧТА В АМЕРИЦІ.

Коли почтою називати взагалі пересилку листів та вістей, то початків її треба шукати ще в початках людської цівілізації. Відомо з історії, що ще в Асирії, Египті та в старім Римі царі та військові начальники мали своїх післанців, що розносили їхні укази по цілій країні. Юлій Цезар зорганізував цілу систему курієрів для пересилки розпоряджень своїм генералам і намісникам. В часі відкриття Америки індійські ватажки в Перу (Південна Америка) таким самим способом пересилали вісти з скорістю 150 миль на день. В Західній Европі зорганізовано правильну почтову систему доволі пізно, аж в тринайцятім і чотирнайцятім століттю, і лише для ужитку правительств. Публична почтова комунікація поміж Лондоном і Парижом була впорядкова аж в 1833-ім році.

Початок почти в Америці лічиться від 1639-го року, коли стейт Масачусетс доручив Річардови Фербанксови в Бостоні відбирати листи з кораблів і розсилати адресатам в Америці.

Перша правильна почта в Америці була зорганізована в 1672-ім році поміж Ню Йорком і Бостоном; листи перевожено лиш раз на місяць і щойно тридцять літ пізнійше два рази на місяць. В 1737-ім році Бен Френклін був почтмейстром в Філаделфії і за його добру роботу Континентальний Конгрес настановив його в 1775-ім році Ґенеральним Почтмейстром. В той час в цілій Америці було лише 28 почтових урядів і Ґенеральний Почтмейстр одержував тисячу долярів річної плати. В 1789-ім році ново ухвалена конституція доручила організацію і контролю почтової служби федеральному правительству. З того часу почтова система в Злучених Державах розрослася і поширилася дуже скоро. Зелізні дороги, автомобілі і вкінци аероплани значить нові періоди в розвою почти. Сегодня приблизно половина всіх федеральних урядників в Америці, се почтові службовики. Між иншим перший публичний уряд Линкольна був на почті в Ню Сейлем, Ілиноїс. За часів Линкольна заведено в Америці моні-ордери і зроблено перші почтові договори з другими державами.

ІМІГРАЦІЯ ДО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ ОБМЕЖЕНА ЩЕ НА ДВА РОКИ.

11-го мая президент Гардинг підписав ухвалений в Конґресі закон поякому сегорічне обмеженнє іміграції продовжено ще на два роки. Значить, дотеперішний закон обмежує іміграцію в Америку по т. зв. трех-процентової мірі матиме обовязуючу силу аж до 30-го червня. Зроблено в нім лише дві зміни. Дотеперішний закон дозволяє приїздити без перешкоди і поза дозволеним числом тим чужинцям, що один рік перед приїздом мешкали в Канаді, Ню Фаундленд, Мексико, на Кюбі або в країнах Південної та Центральної Америки. Ту постанову тепер змінено так, що під трех-процентовий закон не підходять лише ті чужинці, які в вище згаданих країнах прожили що найменш пять літ. Друга поправка постановляє, що за кождого іміґранта привезеного в надвишку дозволеного числа (і по тій причині недопущеного) корабельна компанія мусить заплатити двіста долярів кари і окрім того таку суму, яку іміґрант заплатив за перевіз з того місця, звідки виїхав, аж до американського порту. Ту суму колектор в американськім порті має стягнути з корабельної компанії і передати іміґрантови. Одначе Секретар Праці має право увільнити корабельну компанію від тої кари, як що вона докаже, що в даних умовах не могла знати, що квота вже вичерпана і іміґрант не буде допущений.

НАДІЇ НА РОСІЙСЬКЕ ЗБІЖЕ.

Пишучи про теперішнє становище російського хліборобства Лондонський „Обсервер" доказує, що експортів збіжа з Росії не можна сподіватись раньше як за пять літ. В послідним пятилітті перед війною 1909-1914 урожай на жито і пшеницю був незвичайно добрий, та прото експорт за границю мало коли перевисша 10 процент всеї продукції. Нема сумніву, що й переходовий час революції, коли земля переходила в руки селян, і потім урядові реквізиції збіжа по селах зменшили і засіви і продукцію. Всі запаси збіжа, які були, тепер вичерпані, а істнованне таких запасів є передумовою експорту. Щоби селяне назад заповнили свої порожні шпихлірі, на те треба двох літ доброго урожаю і щойно в третім урожайнім році в них може бути надвишка на вивіз. Що всі найблизші жнива принесуть добрий урожай, на те нема ніякої певности і тому треба допускати, що мине пять або й більше літ, поки реконструкція російського хліборобства, яка доси ще й не почалася, створить основи для експорту збіжа в більшім розмірі.

МАЛО НЕ ВМЕРЛА ВІД УКУШЕННЯ СКОРПІОНА

В кольонії для здіймання рухомих образків для театрів коло Лос Анджелес малощо не померла одна молода акторка, панна Анна Вилсон. Вона ще ніколи не бачила скорпіона, малого від 2 до 8 цалів довгого сотворіньна, що подабає на нерозвиненого рака з довгим тонким хвостом, на кінці котрого він має піхурець з отрую, яку заганяє в тіло ворога гачком, умішеним на самім кінці хвостика. Не бачивши ніколи такого сотворіння, акторка потрутила його ногою, щоби краще йому приглянутися. В тій хвили почула в нозі, немовби її хтось обляв горячою водою. Вона скрикнула зі страху. На крик надбігла її товаришка, відома акторка рухомих образків Мері Пикфорд. Угледівши скорпіона, вона зрозуміла, що сталося. Знаючи, що вкушенне скорпіона звичайно кінчиться смертю в кілька хвилин, вона післала сейчас по лікаря, а сама взялася ратувати товаришку тими лікарствами, які мала в дома. Вона зняла черевик з укушеної ноги, перевязала ногу, щоби затроєна кров не посувалася до серця і прикладала якісь лікарства на вкушення, які вона забрала зі собою в медичній скриночці. Прибувший лікар заявив, що панна Вилсон завдячує своє життє лише притомности ума та першій помочи Мері Пикфорд, без котрих вона булаб померла ще, заким він приїхав. Він лічив її далі й вона вже починає виздоровлювати.

СЕГОРІЧНІ ЖНИВА В ЕВРОПІ.

Сегорічні жнива в Европі заповідаються не найкращі. Не в міру холодний місяць квітен зашкодив озиминці. Неустанні бурі перешкоджали весняним засівам. Засіяно пшеницею засіяно сего року яких два міліони акрів менше як минулого року. За те більше землі пішло під жито. Особливо злі вісти приходять з Німеччини і з Франції. Кращий урожай як торік заповідається лише в Румунії, в Польщі і в Росії. Одначе на загал нема надії, щоб навіть в найліпших умовах Европа мала таке жниво як в минулім році, яке теж не лічилося до найкращих.

Від послідних жнив, значить від серпня минулого року, Европа мусила для свого ужитку імпортувати з заграниці 374 міліони бушлів пшениці, не влічуючи в ту суму допомогових запасів для голодуючої Росії. З того третину привезено в Анґлію, решту в Італію, Німеччину, Голяндію, Белгію, Францію і Грецію.

„КОНСТИТУЕЇЯ 3. МАЯ" І УКРАЇНСЬКІ СКЛЕПИ У ЛЬВОВІ.

В деньобходу Полякам того свята поліція позамикала всі українські склепи і книгарні, консуми, бо „народне" свято мусять обходити й „Русині".

ДО 25. МАЯ С. Р. ЗЛОЖИЛИ АМЕРИКАНСЬКІ УКРАЇНЦІ $107,200 НА УКРАЇНСЬКУ ПОЗИЧКУ

ВАШИНҐТОН, Д. К., 25. мая. — До нинішнього дня прийшло в готівці на Позичку Національної Оборони $107,200.

Місія просить всі громади, котрі ще не прислали всіх своїх записів, щоби прислали СЕЙЧАС, аби були поміщені в останньому виказі.

БРИТАНСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ЗНОВА УХВАЛИВ ЗАЯВУ ДОВІРЯ

ЛОНДОН, 25. мая. — Нині пополудні британський премієр Лойд Джордж предложив в палаті громад (парляменті) свій звіт про ґенуєнську конференцію. Він говорив годину і 20 мінут. По його промові виступили його критики, між якими були лорд Роберт Сесил і Герберт Г. Есквит, палата таки заявилась за Лойдом Джорджем подавляючою більшостю 235 голосів проти 26.

У своїй бесіді про ґенуєнську конференцію Лойд Джордж говорив головно про большевицьку Росію.

Коло стола в Ґенуї, говорив британський премієр, засідало 34 держави. Російська делеґація заступала людське убожество, голод, страхіття і розпуку.

Про російський нарід він висловився з признаннєм, як про нарід відважний, котрий спочатку світової війни як слід списався у військовій помочі аліянтам. Але сей нарід цілими століттями привучувано до послуху безоглядній владі і він ще й досі остався склонний тільки до послуху і терпіння.

Треба собі здати справу, говорив він, що тепер помогти російському народови можна тільки через совєтське правительство і тому треба з ним навязати зносини.

Далі згадав про німецько-російський договір, зазначуючи, що Німеччина може зоружити Росію, що може бути небезпекою для мира в Европі.

Потім говорив Лойд Джордж про російські довги і про позички, яких большевики домагаються від західно-европейських держав. Він згадав про те, що французьке правительство в часі великої французької революції забрало великі земельні посілости без відшкодовання і надїлило ними селян, але воно не ішло заграницю за позичками. Таксамо тепер Чехословаччина і Румунія забрали чужинецькі приватні власности у себе. Вони мають права се зробити на підставі своєї суверенности, але вони потратившим заплатили відшкодовання. А тут Росія позабирала чужинецькі посілости без відшкодовання, кажучи, що се робить на підставі революційної доктрини про непризнаванне довгів і зобовязань, а рівночасно приходить до чужих держав з прошеннєм о позичку. А хто-ж позичає тому, хто заявляє, що не віддає довгів?! Наперед мусить Росія привернути міжнародне довіре до неї, яке є підставою кредитів, аж потім може говорити про нові позички.

Опісля говорив про большевицькі заяви в Ґенуї. Сказав, що большевики настрашились перво-майських демонстрацій в Москві і стались вперті при своїх доктринах в Ґенуї, через що конференція розійшлась, не довівши до заключення умови з Росією.

Публична опінія в Росії, казав Лойд Джордж, то опінія горстки робітників в містах, котрі НЕ ПРЕДСТАВЛЯЮТЬ НАВІТЬ 1% (навіть сотої части) НАСЕЛЕННЯ, а решта народу байдужно ставиться або ворожо до большевицького уряду.

ГОЛОДНИМ УКРАЇНИ

ВІДЕНЬ, 10. мая. — Українські організації в Австрії обєднались в союз допомоги голодуючим на Україні. Нова організація називається „Голодним України" і має давати фізичну й духову допомогу голодуючим на Великій Україні без ріжниці національностий.

До організації належать всі українські організації без ріжниці політичних напрямків, а саме: 1) Обєднаний робітничий комітет допомоги голодуючим; 2) „Січ" (безпартійна студентська організація); 3) „Драгоманівська Громада" (соц. студ. орг.); 4) Соціольоґічний Інститут; 5) „Т-во прихильників освіти"; 6) Жіночий союз; і 7) Ліга мира й свободи.

Головою комітету вибраний Михайло Грушевський (с. р.); його заступником О. Олесь (безпарт.); секретарем Чечель (с. р.); членами управи: б. австр. ген. О. Окуневський, Д. Левицький (гал. труд. партія), Пасічник (комуніст) і Н. Суровцїва (безпарт.).

СПРАВА ВИРІШЕННЯ СХІДНИХ ГРАНИЦЬ ПОЛЬЩІ

ЛЬВІВ, 10. мая. — З Варшави доносять до польських часописей:

Анґлія і Франція надіслали польському урядови ноту в відповіди на порушену Польщею справу признання її східних границь. Ноти подають, що обі держави признали справу границь негайною, прихиляючись до становища, що вона мусить бути як найскорше порушена і вирішена.

Львівська польська газета „Курієр Львовскі" приносить телеграму „Пата" про розмову Скірмунта з Лойдом Джорджем на тему вирішення питання східних границь Польщі.

Варшавський польський дневник „Жечпосполіта" довідується з Ґенуї, що польська делеґація занята пильною працею над підготованнем матеріялів до вирішення зачіпленого Лойдом Джорджем питання управильнення границь Східної Галичини. В тих працях приймає участь польський міністер закордонних справ Скірмунт і польський посол в Парижі гр. Замойський. Супроти спротиву Франції проти анґлійського проєкту на ревізію польсько-совітського договору в Ризі у відношенню до північних границь, Лойд Джордж задуме передати се питаннє Лізі Народів.

Сю звістку подають також і інші польські часописі.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign ond Jersey City Rates.		В Джерзи Сіті і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 ценітв.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідае.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

НА ПАНСЬКИЙ ПРИКАЗ.

Як доносять з Москви, виконавчий комітет советів видав новий закон про приватну власність в межах советських републик, залежних від Москви. Закон сей називаеться основним законом про приватну власність, бо він містить в собі підстави, на котрих можуть на будуче опиратися публичні та приватні, краеві та заграничні підприемства в Росії. Тому й постанови його мусять мати далекосягле значінне.

Постанови нового закона нормують (управилнюють) посіданне приватної власности. Кажучи словами самого закона, він надае „всім горожанам на території советської Росії та других з нею звязаних советських републик" право власности та судової охорони.

Перший параґраф закона надае горожанам право мати на приватну власність доми в містах та селах, о скілько їх вже не перебрали на публичну власність місцеві совети. Він надае також приватним горожанам право переносити будинки зі землі та наймати її по їх перенесенню.

Другий параґраф постановляе, що таке віднайманне будинку або місця мае робитися з місцевими властями, нагладаючими над нерухомою власностю, а умови можуть бути заключені на реченець не перевисшаючий 49 літ.

Третий параґраф розширяе право посідання рухомого маєтку, отже фабрик, варстатів, машинерії, уряджень промислових та торговельних підприемств, рільничого нарядля, рільничих та промислових продуктів (виробів). О скілько спеціяльні закони інакше не постановляють, посіданне таких річий мае бути необмежене. Держава або її части будуть на будуче мати право конфіскувати або реквірувати такі річи лише за спеціяльним законним дозволом і то лише за відповідним відшкодованнем.

Закон дальше заводить право до винаходів, авторське право до умової праці, право до торговельних знаків, промислових взірців і т. п. прав, звичайних в капіталістичних краї нах. Навіть право наслідства до всіх річий, які можна мати в приватнім посіданню, привернено наново, і на будуче приватна власність в советській Росії буде могти переходити з батька на його синів чи їх дітий з тим лише обмеженнем, що він не буде міг записати синам більше маетку як 10,000 золотих рублів (тобто коло 5,100 долярів), — обмеженне, яке при нинішнім економічнім стані Росії не є майже ніяким обмеженнем.

Наконець, указ признае законним всякі правні умови, які досі були заборонені, як: купно й продаж, позичка, обезпеченне, обміна, векслеві зобовязання, банкові чинности, застав землі та рухомостий за довги і т. д.

Зібравши разом всі постанови нового закона, дістанеться, хоч певно не першу, але на всякий случай тверду основу для привернення приватної власности та приватного обороту всяким рухомим та нерухомим добром в межах советської републики. Закон сей се нічого инчого лише отверте зверненне на дорогу приватної власности. Обмеження, які ще тут проявляються, мусять з часом упасти теж, як упали хлопоuлапські кличі большевиків про приватну власність і приватну торговлю. З часом і те, що ще й тепер залежить від спеціяльних „законних дозволень", мусить відпасти. Незадовго на всій лінії запанує така якраз приватна власність, як та, яку валили большевики в час революції. Закон про приватну власність се виразне вивішенне білого прапора здачі большевицьких засад самими його оборонцями.

Причини явної зради принципів найти не трудно. Її основи лежать в тій науці, яку большевицькі лідери дістали на ґенуенській конференції. Зійшовшися там зі середно-европейськими та західно-европейськими капіталістами, большевики побачили, що ті капіталісти твердші, як вони собі представляли. Большевики мріяли, що капіталісти готові дати Росії свої капітали за просту обіцянку мира зі сторони большевиків. Тимчасом капіталісти на мир зловитися не дали й зажадали твердих запорук за свої капітали. Вони домагалися виразного признання приватної власности та означеної судової охорони. Підчас ґенуенської конференції большевики таких ґарантій дати не могли і тому вони й не дістали ніякої допомоги від Европи. Не помогло навіть продаванне московськими большевиками грузинської нафти, навіть на шкіру українського мужика, виставлену на ліцитацію „українським радянським урядом" капіталісти не лакомилися. І большевики, що перед конференцією представляли, які то вони побіди віднесуть над капіталістами, вийшли з конференції з великою дулею і зараз по конференції мусіли зробити капіталістам глибоке „прийдіте й поклонітеся". Ось ним і е московський закон про приверненне приватної власности на рухоме та нерухоме майно, приверненне приватної торговлі, що ще до недавна називалася спекуляцією, та приверненне права спадщини, котре навіть капіталістичні краї щораз більше обмежують.

ПЕРЕМОГА УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ.

Доля покривджених народів. — День „бідних родичів". — Рішенне ґенерального секретаріяту в справі Східної Галичини.

(Лист із Ґенуї).

День 10. травня був у Ґенуї днем покривджених народів. Таких народів є на світі, особливож у Східній Европі, занадто багато. У першій черзі це нарід український, по Великоросах (Москалях) найбільш численний зі всіх славянських і східно-европейських народів. Йому заподіяно й найбільшу кривду, бо його іменем досі в Ґенуї говорили й говорять Москалі, Поляки, Румуни, Чехи — тільки не його правдиві національні заступники.

Таку саму кривду заподіяно багатьом меншим народам, славянським і неславянським. Хорвати скаржаться на те, що їх оддано в сербську неволю; Словаки нарікають, що їх оддано в неволю чеську; Литвини не можуть переболіти того, що Польща забрала від них Виленщину. Далі Грузини й Вірмени тяжко зітхають під московсько-большевицькою окупацією; Болгарія стогне під непосильним тягарем накладених на неї воєнних відшкодовань; Угорщина не може примиритися з тим, що її так обкраяли й що сусідні держави, які обсадили мадярські землі, тиснуть там Мадярів...

Великі держави, скликаючи ґенуенську конференцію, не вважали потрібним покликати представників цих народів, щоб сісти на рівних правах з ними за конференційний стіл. Представникам покривджених народів нічого більше не лишалося, як самим, без запросин, приїхати до Ґенуї: коли, мовляли, гора не йде до Магомета, то Магомет піде до гори!

Рівно місяць конференція офіціяльно не звертала уваги на цих „бідних родичів", які заздрісно стояли за порогом і сумно поглядали на те, як „старші брати" ділять їх ризи. „Старші брати" мали щось иншого до діла: вони торгувались між собою за решту зруйнованої Росії; вони боролись за свою владу й свій вплив в Европі; вони сварились за нафту. Не до „бідних родичів" їм було...

Та представники покривджених народів не тільки сумували, але й діло робили. Вони засипали ґенеральний секретаріят конференції цілими сотнарами меморандумів, протестів та меморіялів; вони добивались приватних авдієнцій й міродатних чинників конференції; вони зацікавили своєю справою італійську й світову пресу. І нарешті, по цілім місяці вичікування з затаєним духом, великий день учора настав: Конференція прийшла до розгляду справи „бідних родичів".

Розгляд, як і треба було сподіватись, одбувся **в одсутности** представників покривджених націй. На засіданню в Палаццо Реале були присутні лише члени ґенерального секретаріяту й представники великих держав Антанти. Справи поодиноких народів реферували відповідні секретарі. Дискусія над цими справами провадилась майже виключно між Лойдом Джорджем і французьким міністром закордонних справ Барту.

Лойд Джордж зі своєю незмінною лаґідністю зауважив, що деякі з цих справ конференція моглаб докладнійше розглянути, напр., справу Виленщини, **справу Східної Галичини**, справу Грузії та Вірменії. **Усі ці нерозвязані справи,** — сказав він, — **причиняються до того, що небезпека для европейського мира все більше зростае.**

Барту зпочатку рішучо виступив проти розгляду цих справ. Більшість цих справ, — сказав він, — вже є розвязана відповідними договорами; на кождий випадок, це не є завданем ґенуезської конференції займатися цими „дрібницями"(!).

На це **Лойд Джордж** ще лаґіднійше зауважив, що, на його думку, резолюція, ухвалена в Каннах щодо засад ґенуенської конференції ,нібито не забороняє конференції обмірковувати ці справи.

Словесний поєдинок між Ллойдом Джорджем і Рарту, як і завсіди в таких випадках, скінчився компромісом. Більшу частину подань покривджених народів одкинути короткою рукою, навіть не входячи в докладний їх розгляд. Україна, Литва, Грузія, Вірменія, Болгарія, Анґора, Хорватія, — все це пішло в одну братську могилу.

Лише двом справам пощастило вратуватися від цеї наглої смерти, а то справі охорони національних меншостей, порушеній Угорщиною, та **найдорожчій для нас справі Східної Галичини.** Лойд Джордж додержав свого слова. Він пообіцяв Костеві Левицькому та Скірмунтові, що ця справа буде обговорена на ґенуенській конференції — і тут він не уступив. **Справу Східної Галичини передано до політичної підкомісії, щоб вона її розглянула й представила своє розізнанне загальним зборам конференції.**

Таким чином, день 10. травня, цей „день покривджених націй", випав корисно для нашої справи. Бодай вона зсунулася з тої мертвої точки, на якій вона стоїть вже мало не три роки. Виникає лише питанне, чи тішитись чи сумувати з приводу цеї переміни?

Нема сумніву, що в політичній підкомісії справа Східної Галичини буде розглядатись при можливо найнеприхильнійших для нас обставинах. Досить того, що в тій підкомісії ми не маемо своїх заступників, як і взагалі не маємо своїх офіціяльно допущених заступників на ґенуенській конференції. Справа отже буде розглядатись **у нашій відсутности** й, так би мовити, при зачинених дверях. Мало того, при розгляді справи не тільки будуть присутні, а й братимуть найживійшу участь наші вороги Поляки. Ще більше, ті вороги позаключували союзи з иншими окупантами українських земель — Румунією й Чехословаччиною, які взаємно будуть себе підтримувати.

Що-ж можна сказати про такий суд, який переслухує тільки напасника та його співучастників, але не переслухує й не допускає до розправи нападеного та його правозаступників?

Але **самий факт** поставлення на дискусію в Ґенуї східногалицької справи, мимо всіх неприхильних побічних обставин, має для нас величезне значінне. Ми навмисне так довго зупинились вище на скаргах і заходах инших покривджених націй, щоб показати, який „тиск народу" був учора в Ґенуї й скільки язиків добивалося від конференції справедливости. Це були наче перегони з величезним числом участників. А до старту прийшла одна лише Сх. Галичина, коли поминути другорядну справу, порушену Мадярами.

Офіціяльно поставленнє східногалицької справи на чергу дня мотивується тим, що нібито це зроблено на проханнє Польщі. Дійсно, Скірмунт добивався всіма силами, щоб справу поставити на обговоренне. Але що його примусило до того? Не що инше, як **суцільний антипольський фронт української людности в краю.** Не став же Скірмунт прохати, щоб на обговореннє було поставлено справу Виленщини! Там Поляки почувають себе твердо, там „на всіх язиках все мовчить". Цілком инакше стоїть справа в Східній Галичині. Тут під польськими ногами земля горить, тут польські наїздники почувають себе, як на бочці з порохом, яка от-от може вибухнути й розтерти їх у порох. Баґнетами можна зробити все, на них тільки не можна сидіти! І Скірмунт сам став благати Лойда Джорджа: розвяжіть нас якнебудь з цею справою Східної Галичини, бо далі ми того не витримаємо... Хоч гірше, аби инше!

Це отже **перемога нашої людности в краю,** перемога нашої свідомости та орґанізованости, перемога нашого національного „я", що мимо всіх терпінь і знущась не піддалось ані на ворожу брутальність, ані на ворожу спокусу. Але тут ще є й друга перемога: **перемога нашої політики,** яка зуміла переконати світ, що від справи Східної Галичини конференція не сміє так одмахнутись, як вона відмахнулась од справ инших покривджених народів. Один Скірмунт не зрушив би цеї справи з місця. Потрібна була ціла попередня діяльність Західно-Українського Уряду й праця його делеґації в Ґенуї, щоб день 10. травня так випав для нашої справи, як це сталося в дійсности.

Ґенуя, 11. травня. **А. Паньків.**

ДОПИСІ

ТРЕНТОН, Н. ДЖ.

Трентонські Українці в „пропамять" Галерови і ляхам.

Щоби стрінути, як належить, річницю нападу розбишацьких банд Галера на Галичину, Українці в Тронтон зладили ось яке:

В неділю, 14. мая, зараз по богослуженню, відбулося протестаційне віче.

На вічу говорив о. Вол. Каськів, представляючи, як галерчики знищили наш рідний край огнем і зелізом. Бесідник говорив, що мусить прийти день відплати. Не сміє біла ворона висіти на ратуши города Льва, не сміє остати ні одна стопа наїзника на землю Данила. Закінчив бесіду тим, що месть народу буде така, що проти неї окажеться блідим сам образ дантейського пекла. Відтак відчитав резолюції, які ухвалено одноголосно і вислано телеґрафічно до Вашингтону.

Другим бесідником був д. І. Бородайкевич. Він представив Галичину як велике кладбище, по котрім гуляють ріжкаті ляцькі чорти. Святі могили допчуть зневажливо кляті вороги.

По вічу, о одинайцятій в ночи розійшлися вічевики, щоби поставити Галерови і ляхам „тріюмфальну браму".

Розібрали сотки жовтих плякатів, на котрих було надруковане коротко усьо, що наш нарід зазнав від польських напасників. За короткий час усі стовпи біля „ситигол" і „стейт гавзу" покрилися наліпками, голосячими „велику славу і великодушність" „шляхотної" Польщі.

Наші козаки скінчили роботу по козацьки. Оден мастив мокрою губкою; а друигй ліпив жовті картки.

Другої днини раненько переходили мешканці Трентону і читали з цікавостию причинки до історії „свободолюбного" польського народу, який задармо волю дістав і ужив її на те, щоби поневолити других. Кивали Американці головами і казали оден до другого: — Це скандал, щоби так поступав нарід щойно визволений. Не годна така напастнича держава встоятися. Не диво, що польські гроші не варта і саленого сірника".

А ми, Українці, слухали цих „похвал" для „рицерского народу" і тішилися, що помогли розкрити очи бравому американському народови.

Гасій.

—o—

ПАСЕЙК, Н. ДЖ.

Всенародне віче.

Дня 14-го мая відбулося віче в Пасейку, Н. Дж. в справі участи у нюйорській манїфестації, яка має відбутися 27. мая с. р.

Вже о першій годині церковна галя при Вен Бюрен вулиці виповнилася по береги вічевиками. Прибули усі свідомі Українці, які тут замешкалі.

На голову віча вибрано д. Д. Лещишина, який подякував за честь і у короткій, ядерній промові зясував яка є ціль зборів.

Відтак представив як першого бесідника проф. Білоруського, якого нарід привитав бурею оплесків.

Цей знаменитий бесідник зобразив по майстерськи ту завзяту борбу, яку вів український нарід в Галичині проти орд наїзників. Як очевидець, що брав сам участь у оборонній війні проти ляцьких напастників, він описав докладно те геройство і завзятте, яке учинило галицьку армію подивом навіть в очах ворогів.

Описав роспуку українського жовніра, коли не стало амуніції і той славний наступ майже безоружної армії, яка баґнетами відкинула Ляхів на десятки миль на цілім фронті. Коли бесідник розкривав ту траґічну але світлу картину перед нашими очима, мимохіть щось давило і тисло за серце. Ми почувалися горді, що наші браття боронили рідну землю і свободу з такою самопосвятою та відвагою.

А коли бесідник став говорити про страшні звірства і знущання, про це, як Ляхи мучили найстрашніщими муками безборонний український нарід в Галичині, то у кождого стискався пястук і одна тільки думка мести і відплати була у думці кождого, що слухав про ці страхіття.

Коли розказував, як від Ляхів не було пощади нікому, як мучили старих і жінок, дівчат а і маленьких діточок, коли зясував страшні терпіння безпомічних, бездольних людий, то не видержав — і докінчити не міг. Заплакав бесідник, а з ним увесь народ на вічу.

Був тут на цих зборах Поляк, що прийшов підслухати, що буде говоритися. На наше диво ми побачили, що він плакав разом із нами. І його душа не видержала, коли почув многострадальну історію послідних років у Галичині.

З черги забрав голос д. Н. Галагин і висказав кілька теплих слів до зібраних, за що подяковано йому оплесками.

По нім появився на сцені наш улюблений священик о. Л. Левицький. Перші жалісні його слова, у яких малював те страшне горе, яке переживав і переживає український народ, розятрили наново біль душевний. Народ не видержав і плакав, як малі діти, похиливши голови вниз. Падали гіркі сльози на вагу там, де важать людську кривду і муку...

А відтак з наболілої душі бесідника вирвався крик не роспуки, не зневіри, а грімкий поклик до усіх: Ставаймо в оден ряд! Проч з партійними непорозуміннями! Ми всі діти одного народу — а той нарід, мучений, жде на нашу єдність. Він жде, він надіється на нашу поміч! Ту поміч ми йому дамо. Ми станемо поруч усі! Плече об плече станемо одноцільним фронтом проти ворогів нашої волі, проти катів нашого народу! А першим кроком тої єдности буде це, що вийдемо усі — від малого до старого, на вулиці міста Ню Йорку, щоби у жалібній маніфестації розкрити перед світом неправду, кривди і біль, які переносить від ворогів український народ!

По сій наскрізь зворушуючій бесіді вибрано комітет, який має занятися зорґанізованнем Українців в Пасейк до походу в Ню Йорку, 27-го мая. По цім усі розійшлися одушевлені домів.

Михайло Припхан,
член і предс. від. 97 У. Н. С.

—o—

ТРОЙ, Н. Й.

Заходом української громади в Трой, Н. Й., відбулося віче у неділю, 7-го мая, в церковній гали в справі Пожички Національної Оборони. Віче отворив предсідатель церковного комітету, пояснюючи ціль віча. Відтак попросив громадян, щоби вибрали з помежи себе предсідателя до перепровадження віча. Предсідателем віча зістав вибраний д. Олекса Заяць.

Предсідатель, занявши своє місце, покликав на секретарів д. Андрія Біндера і д. Михайла Осташа. Перший забрав голос д. Олекса Заяць і промовив до зібраної публики на тему слів Шевченка: Любіть браття Україну і любіть її во время люте!

У своїй гарній бесіді представив усім присутним тоє прикре положенне, то время люте, в якім знаходиться наша Україна і її нарід. Він вичислив головні кривди, котрі переніс український нарід від ляцької орди з одної сторони, а від московських царів і большевиків з другої. Дальше він вияснив усім, як там в краю наші браття боряться проти ворогів, як тисячі положили свої буйні голови за волю Неньки-України. Відтак закликав до зібраних: А хтож ми є, чиї ми? Чиж ми не сини, не правнуки славних Запорожців, що боролися як льви за свободу українського народу?! Згадав, що якраз тепер відбуваеся конференція в Ґенуї, в Італії, і там на тій конференції ми також маємо своїх заступників. Там єсть наша українська делеґація з Галичини. Отже тепер якраз прийшов час, що ми маємо усі як оден прийти на поміч рідному краеви. Ми негодні були взяти участи разом з нашими братами у кровавих боях, проте маємо прийти на поміч коли рідний край тої помочи найбільше потребує, а це через закупленнє бондів. Тут звернувся до публики і сказав, що в чиїх жилах пливе українська кров, в чиїх грудях бє українське серце і хто бажає волі свому родови, той повинен купити бонд Позички Національної Оборони.

Відтак забрав голос д. А. Біндер, представляючи гірке положенне наших братів Українців під ляцьким кнутом в Галичині і завізвав присутних, щоби всі стали разом як оден і помогли виборотись нашим братам зпід того ляцького ярма. Також згадав за поміч нашим інвалідам, котрі в боротьбі з лютим ворогом стратили все що наймилійше — здоровля! Ми не повинні і за них забувати! Дальше представив зібраним, як остогидло нашим братам те ляцьке ярмо, коли местник Федак з оружієм в руці кидаєсь на голову ляцьких опришків, щоби пімститися за кривду свого народа. Ми мусимо стягнутися хотьби з послідного, щоби помочи нашому українському правительству видобути наш нарід із польського пекла!

Опісля забрав голос предсідатель д. О. Заяць і запитав публику, чи може хто з присутних жадає пояснення в тій справі, на що дістав відповідь від вічевиків, що усім єсть зрозуміле і ясне страшне положенне рідного краю і конечна потреба помочи. Проте вибрано комітет, котрий має занятися збіркою гроший на бонди. До комітету увійшли: д. Олекса Заяць, голова; д. Андрій Біндер, секретар; і д. Михаїл Бучак, касієр.

На вічу зібрано і декляровано $165.00. Відтак ухвалено вислати каблеграму на конференцію до Ґенуї. Віче закінчилося відспіванням українського гимну „Ще не вмерла Україна!"

Андрій Біндер,
Михайло Осташ,
секретарі віча.

—o—

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Громада Ню Гейвен перевершила тисячний запис на бонди Позички Нац. Оборони.

Щирі слова незабутнього бесідника добр. Р. Слободяна не пійшли надармо. На памятнім вічу, котре відбулось дня 30. цвітня с. р., тутешня громада сповнила свій народний обовязок і довершила і перевершила свій тисячний запис на Позичку Національної Оборони нашої Галичини, бо зложила су $1,005,00. Гроші вже всі вислано до Української Місії у Вашинґтоні, Д. К.

Нюгейвенська громада є одинокою з тисячним записом в стейті Канетикат.

Честь і слава тим Українцям, що закупили бонди Галичини. На сім місці мушу признати сердечну подяку д. Николаеви Плуговському і Д. М. за їх щирий труд, що занялися збіркою по вічу. Дальше зложили записи в готівці на бонди: Панько Тодорчук $25.00; Яків Борецький і Андрій Березіцький (4-літній хлопчик) по $10.00; Андрій Білоус, Іван Крушельницький, Іван Пригиляк і Атаназій Ліпцан по $5.00. Разом $65,00. З попереднього було вислано $940,00, теперішних $65,00. Загальна сума $1,005,00.

АМЕРИКАНСЬКА ЛІҐА ГОРОЖАН УКРАЇНСЬКОГО РОДУ В ПІТСБУРҐУ

ДО УКРАЇНЦІВ В ПІТСБУРЩИНІ.

Шановні Громадяни! Наш Рідний Край стогне в ляцькім ярмі вже четвертий рік; ляхи мордують наших Братів, не щадять нікого, вішають, до криміналів саджають кождого одного, хто лише поважиться домагатись свого.

Шановні Громадяни, крайна пора взятися нам до роботи і показати світови, що ми не позволимо на се, аби нас ляшня винародовлювала на нашій земли. Ми повинні стати всі як оден і запротестувати тут на вільній земли Вашінґтона проти звірств, яких допускаеться ляшня на нашім народі.

Шановні Громади! Як Вам уже відомо в Пітсбурґу, Па., зорґанізована уже Ліґа Горожан Українського Походження. Ся орґанізація до тепер зробила вже пару важних діл, а то що до помочи нашим Бряттям в старім краю. Третим важним ділом — мае відбутися велика маніфестація в Пітсбурґу, Па. В сій маніфестації повинні взяти участь і дооколичні Громади.

Отже проситься Громади, в котрих е зорґанізована Ліґа Горожан Укр. Походження, як і тих в котрих ще нема, прислати делеґатів на збори, котрі відбудуться в понеділок, дня 4-го червня о 7-мій годині вечером в церковній гали при 7-мій улиці і Карсон, в справі урядження великої Маніфестації в Пітсбурґу, Па.

На тих зборах неповинно бракнути ані одної Громади, отже просимо усіх прибути на означений час, а тим покажемо світови, що ми дбаемо за наш Рідний Край.

ЗА ТИМЧАСОВИЙ УРЯД ЛІҐИ ГОРОЖАН УКР. РОДУ:

Іван Ганяк, предсідатель. **Василь Онишків**, секретар.

PASSAIC, N. J.

30 МАЯ 1922 Р.

ВЕЛИКЕ НАРОДНЕ СВЯТО В PASSAIC, N. J.

ПОСВЯЧЕНЕ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ І НАРОДНОЇ ХАТИ ПРИ ЦЕРКВІ СВ. О. НИКОЛАЯ.

На це рідке свято на американській Україні сердечно запрашаемо всі брацтва і товариства належачі до „Союза" і „Провидіня" а именно брацтва і товариства з Ню Йорку, Нюарку, Джерзи Сіти, Бейон, Елізабет, Петр Амбой, Картерет, Бруклин, Йонкерс, Спрінґ Велі. Задля короткого часу не можемо кождому осібно запрошенне посилати, але сею дорогою просимо своею присутностію звеличати наше свято! Це свято не лише місцеве але всенароднє! Покажім ворогам і американцям що нас сила, що ми помимо всіх перешкод дібємося своїх прав і заживемо на своїй земли своїм життем!

Котре братцтво зволить взяти участь, най сейчас повідомить наш Комітет на адресу: Rev. L. Lewicky, 42 Van Buren St., Passaic, N. J.

ПРОГРАМА СВЯТА:

1. **О 9.30 С. Б. яку відправить Всч. о. Адміністратор. П. Понятишин при участи сусідних священиків, проповідь виголосить Всч. о. І. Чаплинський.**
2. **О 11-ій год. похід до новозбудованої школи на Президент Стріт 210.**
3. **Посвяченне. — Промова Всч. о. Кінаша.**
4. **По посвяченню сейчас маніфестаційне віче, на якім будуть промовляти Американці й наші бесідники, пп. О. Ревюк, Wm. Kearns, Р. Слободян і Др. С. Демидчук.**
5. **О 5-ій год. Концерт в честь борців за рідний край.**
6. **По Концерті вспільна перекуска в великий гали.**

КОМІТЕТ.

ПЛЯН ПОХОДУ В НЮ ЙОРКУ ДНЯ 27 МАЯ 1922 Р.

УСТАВКА НА ВАШІНҐТОН СКВЕР В НЮ ЙОРКУ

Поліція.	Репрезентанти й визначні одиниці.
Американський прапор.	Музика військова.
Таблиці й два прапори (український і американський).	Жовніри.
	Скавти (дівчата).
	Скавти (хлопці).
Провідники походу.	Діти шкільні.

Всі досі вичислені ґрупи стають на самій площі біля брами.

Дівчата й жінки в народніх строях.
Жіноцтво в білих строях.
Жіноцтво у звичайних убраннях.

Усі три відділи жіноцтва уставляються на Семій улиці Вест по лівій стороні Пятої Евні.

Живий образ.
Хлопці й мущини у вишиванках.

Громади, брацтва, товариства і т. д. стають довкруги цілої площі Вашінґтон Сквер.

Уставка о годині 3-тій а не о 2-гій по полудні, як було подекуди оголошено.

Після походу масове зібрання в салі „Медісон Сквер Ґарден" межи 23 і 24 улицею. Там запрошені свої й чужі визначні бесідники. Рівночасно в Українськім Народнім Домі відбудеться представленне „Сотник Тетеря" (траґедія Мирославського). — Дохід з представлення на Рідну Школу.

Хай кождий уважає себе відвічальним за цілість походу.

ПЕРЕД ПОХОДОМ В НЮ ЙОРКУ ОСТАННІЙ ПОКЛИК:

УКРАЇНЦІ И УКРАЇНКИ:

СУБОТА 27. МАЯ ЗА ПЛЕЧИМА. Чим близший сей день — тим дорожший нам і тим більше повинно дрожати наше серце на спомин, що ми всі як один станемо до походу. Всі як один, се Українці: з Ню Йорку, Бруклина, Асторії, Лонґ Айленд, Вудгейвен, Вайтстон, Стейтен Айленд, Йонкерс, Гейстинґс ан Гудсон, Спринґ Велі, Джерзи Сіти, Елізабет, Елізабет Порт, Нюарк, Гаррісон, Пасейк, Патерсон, Бейон, Картерет, Перт Ембой, і з инших сусідних, як Раріten, Бандбрук, Стемфорд.

Се мусить бути великий похід. Його ціль велика його устроює великий нарід і у великій хвилі.

На сей похід буде глядіти ціла американська Україна, канадійська і бразілійська — а головно наша рідня, в кайдани закована, стара Вітчина-Мати Україна за широким океаном.

Глядіти будуть наші Браття і радіти муть що ми тут, на вольній землі працюємо для їх освободження.

Є в нашім народі звичай, чекати на запрошення. Хоч ми того погляду, що тут кождий повинен сам впрошуватися, то мимо сього ми просимо і взиваємо всі Брацтва і Сестрицтва, Товариства, Громади, Парохії, Священиків, Учителів, всі хори, всі женщини і всіх мущин, шкільні діти, жовнірів-ветеранів (матрозів також) і всіх громадян поодиноко.

Приходіть в суботу 27-го Мая о годині 3-тій по полудни на Вашінґтон Сквер в Ню Йорку і ставайте в ряди.

Пильнуйте себе і загального ладу. Нехай святочний і бадьорний настрій і взірцева карність будуть свідоцтвом нашої народної зрілости.

Нюйорська Ліга Горожан і Ветеранів Українського Роду:

Стефан Дембицький, голова. **Тимко Мілещук**, секретар.
Михайло Першин, командант, **Юліян Рокицький**, адютант.

P. S. Кождий учасник мусить мати прапорець і народні відзнаки. Все те буде продаватися від години девятої рано до першої в полудне в Народнім Домі, а від другої години на збірній площі.

ДІТОЧА МАНІФЕСТАЦІЯ І ВІЧЕ В ВУНСАКЕТ

Дня 14. мая, 1922, відбулася в Вунсакер діточа маніфестація получена з вічем. В поході маніфестаційнім взяло участь поверх 600 дітий і до 1.400 женщин і мужчин. Точно о год. 2-гій пополудни рушив похід головними вулицями міста, завернувши опісля назад на галю. Похід простягався на довжину ½ милі анґлійської. Попереду ішла скріплена поліція. Рівнож і боки були під оком поліційним, бо Поляки за всяку ціну хотіли похід розбити. За поліцією слідувала орхестра українська, а за нею чвірками упорядковані з американськими і українськими хоруговками в руках, українські діти. Мужчини і женщини рівнож упорядковані в чвірки ішли з національними стягами і з таблицями, на котрих видніли написи протестаційні проти тиранії ляцького режиму у Східній Галичині. Похід між женщинами а мужчинами переділював авто, в котрім їхав майор міста, в товаристві місцевого комітету вічевого. Повернувши назад до просторої міської галі повитали всі майора міста через повстаннє з місць. Яко відповідь на привитаннє виголосив майор міста ½-годинну промову, в котрій виразив співчуттє і симпатію для Українців — одушевлявся взірцевим порядком і спокоєм та дивувався, що Українців в Вунсакет так много і так сильно зорґанізовані. Виразив обуреннє для Поляків, що вони в 20-тім століттю, в часі свободи народів, гірше Вандалів гноблять і катують український народ.

По промові майора, яку винагороджено бурею оплесків, послідувала промова бесідника з Ню Йорку в анґлійській мові, в котрій він представив положеннє народа укр. у Східній Галичині під режімом імперіялістичної Польщі. Вкінци заняв слово парох укр. гр.-кат. церкви в Вунсакет. Він розказав коротко про процес розвою української державности та підбадьорив духа народа, виказуючи, що єсли українська справа тепер так голосна і вступила на арену міжнародної політики, єсли тепер така єдність духа між всіма Українцями і свідомість національна між найширші круги народні поширена, то вже неможливо, щоби той нарід не воскрес — не здобув волі, свободи і самостійности. Звернувся вкінци бесідник ідо діточок, виражаючи їм подяку за се, що і вони нині стали в обороні своїх сестер і Братів, поневолених ляхами, що і вони нині своїм трудом, своїм протестом положили перші цеголки під будову України. Загрівав материй і батьків тих діточок, щоби вони виховували свої діти в народнім дусі, бо вони є тими молодими зеленими паростями на вирванім бурею дубі з котрих розростеся новий могучий дуб і гилями своїми застелить українську землю від Кавказу аж поза Сян.

По прочитанню резолюцій, які нарід одобрив і по відспіванню гимну „Ще не вмерла Україна" і „Не пора, не пора", нарід покріплений на дусі опускав салю з вірою в серци, що віджити мусимо. Кров пролита не пропаде! Воскресне Україна і заживе могуча і щаслива!

ЗА КОМІТЕТ:
**М. Бардачевський, И. Мидський
М. Яцишин.**

НА ЗБОРИ, РОДИМЦІ ЗБАРАЖСЬКОГО ПОВІТУ!

Браття і товариші! На просьбу наших братів Збаражського повіту, а зглядно на просьбу комітету будови „Українського Народного Дому" в Збаражи, котрі просять, щоб ми своїми жертвами помогли здвигнути свою хату в Збаражи, кличемо Вас родимці Збаражчини в тій справі на збори, котрі відбудуться в неділю, 28. мая в Ню Йорку, в Українськім Народнім Домі, улиця 6-та, година точно 3-та.

Товариші Збаражчани! Вам відомо яку тяжку шляхоцько польську неволю переживають наші браття в старім краю, відомо Вам також, що Польща за помочию попів-езуїтів і косьцюлків стараесь спольщити наші українські села. Вам відомо, що для старших мае Польща жандармів і тюрми, а для молодших „польських професорів і товаржиства школи людовей" за помочию котрих насаджує Польщу між українським народом. А вже найважнійше для нас те, що Польща, щоб захопити міста в свої руки, стараесь в кождім місті збудувати Польскі Дом Народови, котрі то доми являються наче розсадником „польскосьці" на кресах. Розуміючи се, наші браття щоб охоронитись від польонізації, задумали забезпечитись перед польською небезпекою і роблять заходи до будови Українського Дому в Збаражі. Та знищені семилітною війною не всилі самі цего доконати, просять нашої помочи, тому кличемо всіх Збаражчан, що мешкають в Ню Йорку, Бруклині, Петерсон, Пасайку, Джерзи Сіти, Гілксвіл і Вестбури, щоб громадно прибули на сі збори які відбудуться в неділю, 28. мая в Ню Йорку. 20,22

ЗА ТИМЧАСОВИЙ КОМІТЕТ:
Анд. Бучак, касієр; К. Багрій, предс.; П. Вакулінський, писар; М. Крук, Ів. Мандровський.

ЕКС-ЖОВНІРИ, ПОЗІР!

Проситься всіх екс-жовнірів Українців з Джерзи Сіти і околиці, явитися як один в уніформах в суботу, 27. мая, о годині 1.30 пополудни до церковної галі, ріг Сусекс і Грін ул., звідки всі разом вирушимо до походу в Ню Йорку. Незабудьмо що ми є Українці сповнім свій обовязок як пристало жовнірови. — Н. Трусевич, Н. Левицький.

ROCHESTER, N. Y.

В Рачестер, Н. Й. (на Вест Евеню)
відбудеться
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 28-ого МАЯ
віче в справі української. школи для дітий в гали гром. В. Дуди. Початок о годині 4-ій пополудни. Взивається всіх Українців з Вест Евеню, щоб на це віче явилися.

21-22 **Шкільний Комітет.**

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ З ОКОЛИЦЬ МАНВИЛ, Р. АЙ.

Братство св. Стефана, від. 181 У. Н. Союза, устроює **ВЕЛИКИЙ ПІКНІК вівторок, 30. мая 1922 р.** Тож кождий може на свіжім воздусі повеселитися та погуляти. Плятформа дуже вигідна до танцю. Орхестра Українська першої кляси. Закуска, айскрім і сода. Прийдіть численно, не обавляйтеся дощу. Вразі дощу, пікнік відбудеться в Нар. Домі. За чесну обслугу ручить

21-22 КОМІТЕТ.

ДІТРОЙТ, МИШ.

Співацьке Товариство „Боян"
— відограє —
„СИРОТИ"
образ з народного життя в 4. актах
в церковній гали при Клиперт і Едвард вулици в Дітройт, Миш.,
в неділю, 4-го червня, 1922
Початок о годині 7.30 вечер.
Режісер: В. Запотічний.
Діріґент: А. Стисловський.
22,24,25

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ З БРУКЛИНА І ОКОЛИЦІ, ПОЗІР!

Заходом тов. Богд. Хмельницького, від. 22 У. Н. Союза в Бруклин, Н. Й., відсвяткується **10-літний ювилей** сего товариства получений з

КОНЦЕРТОМ І БАЛЕМ
в вівторок, дня 30. мая 1922 р.
(Декорейшен Дей)
в Feldmans Queens County Park,
при Grand and Garrison Streets
Maspeth, L. I.

Початок о годині 2-гій пополудни. Вступ для мущин 35 ц., женщин 25 ц.

Родимці, старі і молоді, хлопці і дівчата! Приходіть громадно на сю забаву котра відбудеться не в душних міських мурах, а в парку, де віддихнете свіжим, здоровим воздухом і де знайдете много несподіваних розривок. За вдоволеннє і солідну обслугу ручить

22 КОМІТЕТ.

Дороговказ: З Ню Йорку на Delancey St. взяти Grand St. кару. З Лонг Айленд взяти Graham Ave. кару і змінити на Grand St. З Савт Бруклин взяти Crosstown і на мості змінити на Grand St. З Норт Сайд взяти Grand St. кару аж на Marcy Ave.

ПОМЕР УКРАЇНСЬКИЙ КОМПОЗИТОР КИРИЛО СТЕЦЕНКО.

В селі Веприку на Київщині дня 29 цвітня с. р. помер від виспиного тифу відомий композитор Кирило Стеценко.

На протязі несповна двох років друга болюча втрата для української музики; за Леонтовичем передчасно сходить в могилу другий світоч — К. Стеценко. Його музична творчість вийшла завдяки Українській капелі далеко поза межі України. Його колядки будили дрож подиву в Західній Европі. В останніх часах доходили чутки, що славний композитор серед злидених умовин працює над творами у більшому масштабі: над ораторіями і оперою. І от цю дорогоцінну творчість насильно перериває страшний косар: висипний тиф.. В останіх 5-ти роках здобув собі Стеценко широку популярність по всій Україні.

Від 1917 р. починаючи, займав ся він орґанізованням народніх хорів, їздив з концертами Українського Національного Хору (першим диріґентом був Кошиць, другим Покійник), а відтак — за большевиків — Державної Української Капелі („Думка").

За часів Центральної Ради і гетьманату працював в міністерстві освіти, а опісля завідував музичною частиною в культурно-освітнім відділі „Дніпросоюза".

Музика була для нього всім. Щоби посвятитися їй всеціло, покинув в 1910 р. Київ, де вчив співу, і висвятившись, зробився священиком в Головорусаві на Поділлю. В Головорусаві жив до революції. В 1917 р. покидає село, виїздить до Києва і тут робиться поруч Кошиця другим орґанізуючим центром музичного життя.

Композиції Стеценка до слів Вороного, Олеся, Чупринки, Коваленка Ол. — відомі загально на В. Україні, відомі й у нас, в Галичині. Заслуженою славою тішаться його аранжеровки народніх пісень і колядок, літурґія на народніх мотивах і панахида.

Як згадано вже, в останніх часах працював над ораторіями (м. и. до слів Вороного „Рекюієм аетернам) і оперою.

Ще на селі зашкавився справою української пісні в народніх школах.

25. квітня 1917 р. на зїзді народніх учителів ямпільського повіту мав реферат, в якому підійшов до сього важного питання сучасного шкільного виховання.

В ньому сказав: „Не досить розвитку у наших дітей одного тільки розуму — потрібний розвиток характеру, виховання волі в напрямку до добра, як до ідеї, — виховання художнього почуття. І це виховання почуття ми повинні цілком будувати на підвалинах народньої творчости. Співи — найпопулярнійші і найдоуступнійші галузи мистецтва, особливо народні українські співи, які надзвичайно яскраво виявляють народній дух і які, — по думці Боденштедта, — не мають собі рівних у творчости инших народів. Тому повинні мати ми дати, яко мога більше, місця народній пісні в новій українській школі. (мс).

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ПОЗІР! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

УКРАЇНСЬКА ЖІНОЧА ГРОМАДА В НЮ ЙОРКУ

— устроює —

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ

на закінченне Базару
В ПОНЕДІЛОК, 29-го МАЯ 1922 Р.
В НАРОДНІМ ДОМІ (в гали концертовій),
217-219 E. 6th Street, New York, N. Y.
По Концерті БАЛЬ до пізної ночи.
Початок о годині 8-мій вечер точно. Вступ 35 цнт.

В цім концерті возьме участь хор з Джерзи Сіти під управою п. Стеткевича. Рівнож будуть брали участь членкині „Жіночої Громади" в солях, дуетах, деклямаціях і т. п. Також перший раз на українській сцені виступить молоденька українська танцерка панна Штоґранівна. Тож просимо все українське громадянство нюйорське так і околичне о численну участь. Думаемо що не пожалуєте.

ЖІНОЧА ГРОМАДА.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

В ВІВТОРОК, ДНЯ 30. МАЯ 1922 Р.

в день амер. свята, відбудеся

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

(парохіяльний)

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИ І ПАРКУ, 752 СТЕЙТ УЛЛИЦЯ.
Буде знаменита музика, перекуски, виграваки.
Початок о год. 3-тій попол.
ВСТУП: для мущин 35 центів; для женщин 25 центів.
Запрашає всіх місцевих і дооколичних — КОМІТЕТ. 21-23

ПОЗІР! ЧИСТИЙ ДОХІД НА УТРИМАННЄ СИРІТ І РІДНОЇ ШКОЛИ В ЗОЛОЧІВЩИНІ **ПОЗІР!**

Заходом Ком. Несення Помочи Рідній Школі в Золочівщині відограє „Т-во УКРАЇНСЬКА ЖІНОЧА ГРОМАДА"

В СУБОТУ, ДНЯ 27-ГО МАЯ 1922 Р.

в УКР. НАР. ДОМІ, 217-219 Іст 6-та улиця, НЮ ЙОРК, Н. Й.

СОТНИК ТЕТЕРЯ

трагедію в 3. діях, зі співами і танцями, Мирославського

Початок о годині 7.30 вечером. — Вступ $1.00, 75 і 50 центів.

По представленню БАЛЬ!

Дорогі Родимці! Голос горя наших рідних з нашої земли, повіту Золочівського, завзиває нас до несення їм матеріяльної помочи. Щоб та поміч пішла цілим руслом, завязаний недавно Комітет для несення помочи в Золочівщині, просить Вас отсею дорогою, дорогі Землякі і Землячки, допомогти йому в його змаганях, нести постійну поміч около 500 сиріткам, бідним діточкам та Рідній Школі. Золочівщина пішла теж добрим прикладом вперед. Заложила приватну українську гімназію, народну школу і семинарійні курси. З недавно темного повіта стала тепер народною твердинею проти польської нахабности. Коли там в старім краю наші браття і сестри з остатнього тягнуться, щоби обтерти сльози нещасним сиріткам і бідним діточкам, щоби виховати їх на будучих народних борців, то ми, їхні браття і сестри, тут на чужині мусимо їх піддержати. Численна участь в представленню, устроенім па сю ціль, се практичний спосіб несення їм помочи. Приходіть як найчисленнійше. — КОМІТЕТ. 21-22

КОНЦЕРТ УЧЕНИКІВ

ШКОЛИ МУЗИКИ ПРОФЕСОРА АЛЕКСАНДРА ГУНЬКИ

в RIDGEWOOD MASONIC TEMPLE,

Bushwick Ave. і Gates Ave., Brooklyn, N. Y.

В НЕДІЛЮ ПОПОЛУДНИ, ДНЯ 11. ЧЕРВНЯ 1922

ПОЧАТОК О ГОДИНІ 1.30. - - - - - ТИКЕТИ 50 ЦНТ.

STUDIO OF ALEXANDER HUNKA, 101 Harrison Ave., Brooklyn, N. Y. 22,27,33

ПІКНІК! ПІКНІК! ПІКНІК!

ЗАХОДОМ УКР. Т-ВА „ПОДІЛЬСЬКА СІЧ" В НЮ ЙОРКУ І УКР. РОБ. Т-ВО „ПРОСВІТА" В БРУКЛИНІ уряджується

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 4-ГО ЧЕРВНЯ 1922 Р.

ПЕРШИЙ В СІМ СЕЗОНІ

ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК

в BELVEDERE PARK, NORTH BEACH, L. I.

РОДИМЦІ! Коли хто хоче по цілотижневій праці віддихнути на свіжім воздусі, то найлучше місце під зеленим деревом в спокійнім місци. Отож хто хоче придбати собі більше здоровля, хто хоче забавитись з товаришами і знакомими, то хай спішить 4-го червня на висше згаданий Пікнік. На пікніку буде приграваги до танців першорядна українська оркестра, гра в кручольні і шиші несподівані забави. 22,27

Парк отворений від години 11-тої рано. ВСТУП 50 ЦЕНТІВ.

ЧАСТЬ ДОХОДУ ПРИЗНАЧЕНА НА ПРОСВІТНІ ЦІЛИ.

За взірцевий порядок ручить КОМІТЕТ.

Дороговказ: Взяти Grand St. кару на Delancey St., котра завезе Вас на місце Парку, або взяти кару на 57th St. North Beach і їхати до кінця, звідки є ходу 10 мінут. Рівнож можна взяти 2nd Ave. елевейтор Corona, L. I. і висісти на Junction Ave.

УВАГА! ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. **УВАГА!**

Заходом Українського Н. Д. Товариства в Джерзи Сіти, відбудеться у власній гали під ч. 50 НЮАРК ЕВЕНЮ,

ПРЕДСТАВЛЕННЄ І БАЛЬ.

Буде поставлена дуже гарна комедія в 1-ій дії п. з.

„ЯК ВОНИ ЖЕНИХАЛИСЬ"

В СУБОТУ, ДНЯ 27-го МАЯ 1922 Р.

Початок о годині 7.30 вечером. Вступ 40 центів.

Повисше згадане товариство запрошує усіх Українців і Українок з Джерзи Сіти прибути на повисше згадане представленнє і баль. Після балю буде Почта Любови і богато інших новостей.

РІВНОЖ В ПОНЕДІЛОК, 29-го МАЯ С. Р.

буде поставлена дуже інтересна комедіо-опера в 3-ох діях п. н.

„ОХ, НЕ ЛЮБИ ДВОХ"

Тому ще раз проситься не оминути 27-го і 29-го мая. — КОМІТЕТ.

Tel. Dry Dock 2030 Corner 7th St.

FIRST AVENUE MEAT & PROVISION MARKET

118 — 1st AVE., NEW YORK CITY

СВІЙ ДО СВОГО!

Наколи хочете дістати свіжого, доброго і здорового мяса, як: воловини, телятини, баранини, свіжих курей і свинини як також доброї кобаси і всяких виробів масарских на красний спосіб, просим зайдіть до своїх родимців где Вас рехтельно і дешево обслужать. — Спробуйте а переконаєте ся! СТАСЮК І С-ка.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА—СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІЙШИЙ ЦІННИК КНИЖОК.

„SVOBODA", 83 Grand Street. JERSEY CITY, N. J.

United American Lines Inc. JOINT SERVICE WITH **Hamburg American Line**

НЮ ЙОРК ГАМБУРГ ВПРОСТ!

Найкоротша дорога до всіх частий Середної Европи.

КОРАБЛІ ВІДХОДЯТЬ КОЖДОГО ЧЕТВЕРГА

з доку 86, North River, Foot of 46th St. в полудне.

Кабіни з 2, 4 і 6 лужками на кождім кораблю. Великі їдальняні комнати, салі і всі спаціркові поклади для ужитку пасажирів 3-ої кляси.

Кораблі "Hansa", "Bayern", "Wuerttemberg" і "Mount Clay" мають також кілька спеціяльних кабін.

Два нові 20,000 тон три-шрубові кораблі,

"RESOLUTE" and "RELIANCE"

будуть відіздати на переміну що другий вівторок з 1, 2, і 3-тої кляси пасажирами.

По замовлення вдавайтесь до

UNITED AMERICAN LINES INC. 39 BROADWAY NEW YORK

або котрого небудь упрaвленого агента.

МІТИНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. Братство св. Василія, від. 339 У. Н. Союза повідомляє, що звичайний мітинг братства відбудеться о 2. годині пополудни в неділю, дня 28. мая в галі Укр. Громади під ч. 619 Савт Америкен ул. На порядку нарад богато важних справ до полагодження. Неявившийся член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 іол. — І. Сорока, предс.; В. Скольський, секр.

МЕЙФІЛД, ПА. Братство св. Василія Великого, від. 185 У. Н. Союза повідомляє, що надзвичайний мітинг товариства відбудеться о 1. годині пополудни в неділю, дня 28. мая в гали парохіяльній. Проситься всіх членів прийти на мітинг, бо є важні справи до полагоди. Неявившися член заплатить кару 50 цнт., а урядник 1 дол. — Д. Швед, предс.; П. Швед, секр.

СТ. КЛЕР, ПА. Братство Рожд. Пр. Богородиці, від. 9 У. Н. Союза повідомляє, що надзвичайний мітинг братства відбудеться о 2. годині пополудни в неділю, дня 28. мая, в гали Лирік Гол при Норт 2-га ул. На порядку нарад важні справи відділу. Неявившийся член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — С. Дубінко, предс.; К. Фещенко, секр.

НОРТУМЕРЛЕНД, ПА. Братство св. Михаїла, від. 357 У. Н. Союза повідомляє, що надзвичайний мітинг товариства відбудеться о 2. годині пополудни в неділю, дня 28. мая в домі під ч. 724 Дук ул. На порядку нарад є важна справа до полагодження. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник 1 дол. — Т. Пентелей, предс.; А. Візний, секр.

ПИТСБУРГ, ПА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 96 У. Н. Союза повідомляє, що надзвичайний мітинг братства відбудеться о 2. годині пополудни в неділю, дня 28. мая в гали церковній при 109 7-ма і Карсон ул. На порядку нарад важні справи до полагодження і принятіє нових членів до братства за половину вступного. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник 1 дол. — Г. Ревть, предс.; С. Войтович, секр.

НЕСКЕГОНІНГ, ПА. Бр. св. Михаїла повідомляє своїх членів, що мітинг відбудеться 28. мая в гали Федя Ферка при 310 Катавіса ул. Проситься всіх членів, щоби явились як слід і виповнили свої місячні вкладки. — А. Гонько, предс.; Г. Чуба, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. св. Володимира, від. 162 У. Н. Союза повідомляє всіх своїх членів, що надзвичайний мітинг братства відбудеться дня 28-го мая с. р. о 1. годині пополудни в церковній гали при Семій улиці. Просимо всіх членів, аби явились на той мітинг, бо маємо важні справи до полагодження. Неявившийся член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. Таксамо даємо до відома, що на мітингу будемо приймати нових членів до братства без вступного, а до У. Н. Союза за половину вступного. — Н. Дзюба, предс.; А. Ковальчик, кас.; Н. Пацьо, секр.

FRENCH LINE

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE

Pocztowa służba

Поспішна лінія

НЮ ЙОРК — МЕМЕЛЬ

ROCHAMBEAU	June 1
LA LORRAINE	June 3
LA SAVOIE	June 10
PARIS	June 14

*Получення з S. S. Pologne виїзджаючий з Havre 14. цвітня.

ЦІНА 3-тої КЛЯСИ $110.00

Знамениті 3-тої кляси вигоди. Кабіни з умивальнями і водопроводами для 2, 4 або 6 людий. Особливі їдальняний покій, покій до курення, бари і голярня для услуг для 3-тої кляси пасажирів. Вино і пиво даром.

По дальші інформації голосить до місцевих агентів Французької Лінії.

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ

спеціаліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і зовнішні. Переводить всякі операції. Дає недужим безплатну пораду.

DR. B. HOHENBERG

304—2nd Avenue,

межи 17-ою в 18-ою улицею

NEW YORK, N. Y.

Години офісові щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.

Телефон 1882 Stuyvesant

Паспорти, шифкарти, справи старокраєві найскорше, найтаньше полагоджує Канцелярія Нотаріяльна.

T. J. HRYCEY CO.,

329 S. 4th St.,

PHILADELPHIA, PA.

ОТРЕБА 1000 ЛЮДИЙ в кождій околиці. Хто не хоче або не може тяжко працювати, нехай пише по інформації до:

UKRAINIAN BAZAR,

168 E. 4th St., New York City

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЯ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

31

WASHINGTON

є осідком Патентового Уряду Злуч. Держав і наша НАЙБІЛЬША українська патентова канцелярія є тому ЛИШЕ в Вашингтоні близько Патентового Уряду, щоби заалагоджувати Ваші патентові справи особисто як НАЙСКОРШЕ, НАЙЛУЧШЕ, НАЙТАНЬШЕ І НАЙЛІПШЕ.

Імя А. М. WILSON є в світе через 31 літ.

Пишіть днесь по нашу БЕЗПЛАТНУ українську книжку о винаходах і патентах:

A. M. WILSON, Inc.,

PATENTS

310 Victor Bldg.,

WASHINGTON, D. C.

(Successors to the business of A. M. Wilson, deceased, established 1891.)

NORTH GERMAN LLOYD

Дво-шрубові кораблі

ДО СХІД. ГАЛИЧИНИ

в кабінах або 3. клясою

NEW YORK — BREMEN

Кораблі відходять кождої другої середи.

Богато улішені третої кляси приспособлення для вигоди.

Знаменита кухня, вигідні замкнені кабіни для 2, 4 або 6 осіб.

По дальші інформації удавайтеся до будь котрого місцевого агента або до

NORTH GERMAN LLOYD

14-16 Pearl St., New York

БЕЗ НОЖА І МЕДИЦИНИ

Перший Український Хиропрактор

ДР. АНДРЕЙ БОРАК

лічить ріжні задавнені хороби так

МУЩИН ЯК ЖЕНЩИН



Ню Йорк офіс: 335 East 18th Street. Понеділок, середа, пятниця від 10. рано до 7. вечер. В неділі від 10. до 1.

Passaic, N. J. офіс: 52—2nd Street. Вівторок, четвер, субота, від 12. до 8. вечер.

ДР. МИКОЛА А. ВОСТРОСАБЛІН

РУСЬКИЙ КРАЙОВИЙ ЛІКАР.

Посідає велику і довголітну практику як хірург і акушер в старім краю і Америці. 7w—

Лічить мущин, женщин і дітий.

Пацієнтів приймає в офісі під ч. 79 Sussex St., Jersey City, N. J.

Урядові години: рано 9—10; 1—2 і 6—8 вечер. в неділі 1—4 пополудни.

Рівнож відвідує хорих по домах на телефонічне покликаннє в кождім часі. Телефон Montgomery 5562.

DR. M. SMITH

16 E. 7th ST., NEW YORK

Tel. Orchard 6072

коло Церкви св. Юрія

Говорить по українськи.

Лічить успішно недуги мущин, женщин і дітий.

Наймодерніщі електричні апарати.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР

С. М. КАУФМАН, М. Д.

СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ І ВНУТРІШНИХ НЕДУГ І АКУШЕР.

Години принятя: від 9. рано до 9 вечер, в неділі до 4. пополудни.

111 E. 7th ST., NEW YORK, N. Y.

СПЕЦІЯЛІСТ

НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН

СПЕЦІЯЛІСТА ХРОНІЧНИХ НЕДУГ, КРОВИ, ШКІРИ, НЕРВІВ, ЖОЛУДКА І НИРОК.

Порада даром.

DR. ZINS

110 E. 16 ST., NEW YORK

Межи 4th Ave. а Irving Place.

Години від 9. рано до 8. вечер.

В неділі від 9. рано до 4. попол.

НАЙНОВІЙШИЙ **КАТАЛЬОГ** КНИГАРНІ „СІЧОВОГО БАЗАРУ" ВИШЛЕМО КОЖДОМУ ДАРОМ

SICHOVY BAZAR

64 E. 7-TH ST.

NEW YORK, N. Y.

ПОЗІР! **ПОЗІР!** **ПОЗІР!**

ДОЛЯРИ ДО КРАЮ

пересилаємо так, що в краю виплачують переслану суму ДОЛЯРАМИ.

ШИФКАРТИ до краю і з краю на всі лінії, по компанійних цінах.

СТАРОКРАЄВІ ДОКУМЕНТА І СПРАВИ.

По близші інформації пишіть або приходіть до:

Standard International Agency

(на місце AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE)

30 EAST SEVENTH STREET, NEW YORK, N. Y.

Володимир Кнігиницький, управитель.

ДО КРАЮ

можемо вісилати кождого хто схоче працювати на кораблі кілька годин денно при легкім заняттю. Напишіть по близші пояснення до прибутя до нас. Зверніться до:

GREENWICH LABOR AGENCY,

129 Greenwich Street,

New York, N. Y.

ПРОМОВА ДЖ. М. ШЕЙВЕРА НА УКРАЇНСЬКІМ МАСОВІМ ВІЧУ У ВІННІПЕГУ, МАН., КАНАДА, ДНЯ 22. ЦВІТНЯ, 1922.

Mr. Chairman, Ladies and Gentlemen, Fellow Lovers of Freedom:—

I heartily congratulate you on this demonstration held to-day. It is one of the necessary bits of publicity which you must put forward if your cause is to get the attention of the free peoples of the world. And that attention is the first essential step toward freedom. The great Scottish missionary made his perilous journeys back and forth through the fever infested swamps in Africa with the one great hope buoying up his spirit and encouraging his soul, —the hope that if he could once place before the civilized nations of Europe the terrible condition of the slave trade, these civilized nations would see that it was stopped. His hope was well founded. For that is what really happened.

And it happened because he was working on a fundamental principle. Public opinion is after all the final and most farceful court of a free people. Ten thousand voices have gone up in the city of Winnipeg to-day to the free British nation of which you form a part, saying that you wish your people in the home land to be free and the people of Canada will understand just as the British people understood and gave their sympathy to Thadeus Kosciusko the intrepid Pole who tried to free his country from the oppressor though international relations would allow them to give no more than sympathy at the time. It was from this beginning that developed the spirit and understanding which—in the end—assisted in the freeing of Poland in the present war. In the same way if you make the people of the free nations to know your cause the day will come when they will add diplomacy and action to your publicity and your freedom will be an accomplished fact.

I am speaking here to-day because I believe that freedom is one of the first essentials to the development of any people. There are only two kinds of government after all. (1) Autocracy where some person or class rules the whole. (2) Democracy where the people get what they want. What they want may not be the ideal but the most important thing is that they get what they want and are open to persuasion as to who they may improve themselves. All forms of social organization such as socialism, capitalism, sovietism and other isms are but secondary to the one great essential FREEDOM.

I am here in the second place because I believe that your helping your people at home does not make you less valluable Canadians but on the other hand makes you more valuable. The man who can easily forget the land which gave him his mother, his basic moral principles, his early loves and hates and hopes and fears is a dangerous man: I am always expecting such a man to be a "crook" of some sort. It is the strongest characters who do not change so easily. If I were a young man I'd fight shy of the young woman who could easily fall in love with every fellow who comes along. It is the one which is the hardest to win that sticks the best.

(3) I am here in the third place because in spite of the fact that a certain official one said that "the Ukrainian language never has existed, does not exist and must not exist," and in spite of the fact that many people who find it to their advantage would like us to believe that there is no such thing as a Ukrainian nation to-day. The Poles would make us believe that there is no Ukraina in Eastern Galicia, and Russia has tried for hundreds of years to make the world believe that there never has existed a Ukraina in the east. Professor Ogg of the University of Wisconsin, who is himself a great frien of the Poles, stated that "there are more than 33,000,000 Ukrainians. They have a distinct ethnic character, an illustrous history, a brilliant literature and an irradicable longing for political unity and autonomy... but their country has long been divided between two great unsympathetic empires, ... It has an area of 330,000 square miles —— one and one-half times as large as France."

The history of the Ukraine has been one of tragedy almost from its beginning. Being on the borderland they felt first the shock of the hordes of Tartar and Turk. To save their land and incidentally the whole of Europe from these marauders they poured out their blood as freely as water and in the weakness which followed the Letts came in and took possession. Then Poland joined with the Letts and the Ukrainians made an alliance with Muscovy. This proved their downfall, for since that time they have suffered all kinds of oppression and suppression from the two nations. That story is long and it is as terrible as it is long.

This brings me the expression of some reasons why you have a right to ask for our sympathy. First of all because we know what freedom is and we know that the only way to keep our freedom is to help others to get it.

Second, because your sacrifice to save Europe from the invading Tartar and Turk was a sacrifice for us, for which we have never been able to pay.

Third, because you are the largest non-English speaking group of fellow citizens in Canada to-day. We owe you in a special way our brotherhood. You are neighbours unto us and we are neighbours unto you. We must listen sympathetically to all you have to say to us.

Let me just emphacise one point in closing. It may be summed up in this. "They that endure unto the end shall be saved." You must persist in your propaganda. You must keep on causing us to know your story. That is your task. And if you do I am sure that the day will come when God will open the way and our united action shall actually make your people free. May God hasten that time.

J. M. Shaver.

ФАРМИ!

$150 КУПИТЬ ХАТКУ (BUNGALOW). Знаменита нагода для родини мало маєтної, хотячої жити на контрах. Всі модерні улішення, близько Ню Йорку. SPOONER, 180 Broadway, New York City. 92—

ФАРМА 70 АКРІВ найліпшої землі в Ню Джерзи, дім з 6 кімнат, 2 добрі коні, 300 курий, 2 безроги, 10 акрів пшениці, 10 жита, 10 вівса і 10 кукурузи, також богато сіна. Всяка машинерія, велика барна, курник на 2000 курий та всі другі будинки, 15 акрів грубого ліса. Ціна $5000, половина готівкою. Голоситися до: SHAPIRO, 173 Jelliff Ave., Newark, N. J. 22-27

ФАРМИ! НА ПРОДАЖ! ФАРМИ! Маємо богато фарм малих і великих, від 20 до 100 миль від Ню Йорку і близько других міст і фабрик. Продаємо доми і лоти ріжного рода. Фарма 135 акрів, 70 чистої рівної землі, решта ліс і пасовиско, 500 овочевих дерев, дім з 9 кімнат, стайня, 8 коров, 3 коні, 3 безроги, 235 курий, 7 других забудовань, 2 коні, машинерія, 2 милі від міста, пару кроків до школи і штори. Ціна $3.900, готівкою $1.500. Голоситися до: P. RUDNICKY & NOWAK, 415 E. 14th St., New York City. 22-24

ФАРМИ НА ПРОДАЖ. Фарма 237 акрів, дім з 18 кімнат, річка, озеро, сад, посіви, 12 коров, 1 бик, 3 коні, 300 курий, 3 свині, гуси, качки і машинерія, 2 милі до міста. Ціна $5700, готівкою $2000.

Фарма 75 акрів, дім з 10 кімнат, річка, озеро, сад, 7 коров, 1 бик, 2 коні, 200 курий і машинерія, миля до міста. Ціна $3500, готівкою $1500. 22-27

Маю до продажи фарми у всіх стейтах. Голоситись до: PHILIP LOBOR, 274 E. 4th St., New York, N. Y.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ. Фарма 260 акрів, 110 управної засіяної, 40 грубого ліса, решта пасовиско, велике озеро, великий сад з 600 ріжних овочевих дерев, добрий дім з 14 кімнат, 9 коров, 2 коні, 200 курий, 10 гусий, 30 качок, добрі барни, возівні, курники і другі забудовання, всі фармерські тулзи. Ціна $5.900, готівкою $2.300.

Фарма 140 акрів, половина управної, решта пасовиско і ліс, овочевий огород, дім з 7 кімнат, барна, возівня, курник і т. д., 300 курий, 5 коров, 2 коні, 1 бичок і 2 безроги. Ціна $3,000, готівкою $1500. Голоситися цілий день по інформації до: TYMCHUK & GALLIGAS, 194 Ave. A, коло 12 ул., New York City. 20-22

ФАРМА НА ПРОДАЖ АБО ДО ВИНАЙМУ. Знаменита оферта для малого капіталу. Фарма 73 акрів, 40 акрів під управою, решта пасовиско і ліс, дім з 9 кімнат, стодола, стайня на коні, будинки в добрім стані, всі фармерські знаряди, 2 корови, 25 курий, овочевий сад, фарма знаходиться в Constable Ville, New York. Ціна $3200, готівкою $1200. По всі інформації голоситися до: F. TEMPLIN, 136 Coles Street, Jersey City, N. J. 20-24

ГОТОВИЙ ДО МЕШКАННЯ бунгалов, 3 кімнати, $700 враз з лотою, $150 готівкою; бунгалов 4 кімнат, $850 з лотою, $250 готівкою; бунгалов 5 кімнат $1000 з лотою, $350 готівкою. Решта місячні сплати, всі улішнення, близько міста. 17— Room 74, 180 Broadway, New York

ПО ПРИЧИНІ СТАРОСТИ, продається фарма в Лонг Айленд, 1 миля від портового міста, 8 акрів чистої землі, дім з 7 кімнат, овочевий огород, дуже гарно. Голоситися до: K. Kanovitz, 144 E. 7th St., New York City. 21-23

ПОШУКУЮ ФАРМИ від 5 до 50 акрів, недалеко міста з добрими будинками і худобою, в нюйорськім стейті або Конектикут. Єсли хто має таку фарму, прошу дати знати і описати що є на фармі та ціну. Агенти виключені. Mich. Senitowitch, 438 E. 6th St., New York City. 21-22

ФАРМИ НА ПРОДАЖ. Фарма 226 акрів, великий сад, дім з 16 кімнат, велика ріка, пять других будинків, 15 голов худоби, 2 коні, 1100 курий, 30 овець, 4 безроги, гуси, качки, засіви і фармерська машинерія. Ціна $6500, готівкою $2500. 22-27

Фарма 78 акрів, дім з 9 кімнат, 8 коров, 2 коні, 200 курий, засіви, машинерія, одна миля до міста. Ціна $3500, готівкою $1500.

PISARKO & POKUTNY,

429 E. 5th Street, New York City

ФАРМА В СТЕЙТІ НЮ ЙОРК. Фарма 100 акрів гарної чорної землі, без каміння, рівної і в самім місточку, коло зелізниці, 30 акрів доброго ліса і пасовиско, земля вся оброблена, ріка перепливає через саму фарму, велике рибоблвство, всі будинки добрі, дім з 8 кімнат в два поверхи, 2 коні, 11 дійних коров, свині, кури, качки, вози і всіляка машинерія дрібна і груба. Ціна $5500, вплати $2300. Голоситися від 6. до 10. години вечером до: PAUL KUTYNSKY, 263 Avenue B, New York City. 20-24

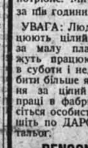
ФАРМИ! НА ПРОДАЖ! ФАРМИ! 165 акрів доброї землі, 5 миль від Utica, знаряди, 22 корови, 4 коні, безроги, кури, фарма обсіяна, вплати потребa $2300. Велика нагода для двох. Прошу приїхати сейчас. 19,21

S. DYMINSKY,

812 Columbia, Utica, N. Y.

$15 ДО $35 ДЕННО

може кождий мати з нашою найновійшою машиною, яка робить фотографії в одній мінуті. Знання непотрібне. Ми научимо. Ваше робота за пів години.



УВАГА: Люди як працюють цілий тиждень за малу платню, можуть працювати лише в суботи і неділі, зарабити більше як їх платня за цілий тиждень праці в фабриці. Проситься особисто або пишіть по ДАРОВИЙ каталог. 14,16

BENSON CAMERA CO.,

25 DELANCEY ST., NEW YORK

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Пошукую свого мужа ОЛЕКСИ ГАВРИЛЯКА, який тому 7 літ перебував в Rochester, N. Y., звідки виїхав і поспідну вістку я мала від него з Канади тому 6 літ і 6 місяців, по чім більше не давав про себе знати. Прошу тебе мужу, єсли живий, прийдь, бо я хочу продати хату і віїхати до краю. Єсли не хочеш, напиши, щоб я знала що робити. Хто б знав про него і донесе мені, дістане нагороду. Писати до: Sophia Hawrylak, 35 Haukone Street, Rochester, N. Y. 22

ПОШУКУЮ дівчини або вдови без дітий до домашної роботи. Інтересовані зволять голоситися листовно. На жадання вишлю тикет. N. Tucker, 2219 W. 5th St., Cleveland, O. 21-23

Пошукую своеї тети ТЕСІЇ МІНЬКО в дуже важній справі краєвій, походить з села Морозовичі, повіт Новий Самбір, Галичина, замужна за Гришем Козак. Має перебувати в Luzerne Co., Pa. Хтоби о ній знав, або вона сама, прошу ласкаво голоситись на адресу: Miss Anna Sydoriak, c/o Cohen, 939 Dawson St., Bronx, N. Y. 17,18,21,22

Пошукую краянок АННУ ДУТКО і МАРІЮ ДУТКО з села Рогізно, повіт Самбір, Гал., в дуже важних справах зі старого краю. Хтоби о них знав або вони самі, прошу голоситися до: Magda Bemba, 2515 S. 2nd Street, St. Louis, Mo. 21-22

ПО ПРИЧИНІ непорозуміння між спільниками, продається ресторація за дуже дешеву ціну. Добра способність для мужа і жени, які би самі могли працювати і обслугувати. Голоситись до: Ideal Restaurant, 326 E. 6th Street, New York City. 21-23

- РОДИМЦІ! Купуйте фарми в полудневій стороні Utica, N. Y. Земля добра і рівна, родиться все. По інформації пишіть до: W. SIERZANT, 604 Canal St., Utica, N. Y. 22

ПОШУКУЮ СПІЛЬНИКА до виробу нового винаходу, який буде вироблятися дуже дешево а продаватися з добрим зарібком. По дальші інформації прошу зголошуватись до: T. Morykwas, c/o Rambler Shoe Store, 2 Newark Ave., Jersey City, N. J. 22



Хороніть ваше здоровля

Завсіди уживайте

SANYKIT

(Sanitary Kit)

PREVENTIVE

складник модерних дослідів

КАТАР МІХУРА

Дає цілковиту охорону

В всіх аптиках або

$1 Box 199, New York

вартість **ПАТЕНТУ** вартість

Хто може отримати патент і що може бути опатентоване, як також більше пожиточних і цінних інформацій знайдете в моїй ново друкованій винаходовій і патентовій книжці, яку вишлю кождому ДАРОМ. В Ваших власних інтересі звертайтеся в справах винаходів до мене.

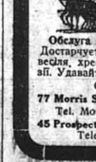
MARCIN LABINER,

Reg. Patent Atty. (S.),

3 PARK ROW, NEW YORK

РЕКОРДИ І УКРАЇНСЬКИЙ СКЛАД МУЗИЧНИЙ

Приймається також грамофони до направок і другі інструменти.



В нас можете набути ріжнородні інструменти музичні та грамофони Columbia, Victor, Grandbe, Pathe i Castle. Також можете набути українські рекорди Columbia, Victor і Okeh. Ціни дешеві як деинде. Просимо спробувати а переконаєтеся що у нас ліпше ніж Ви не купите нигде. Пишіть до:

INTERNATIONAL MUSICAL SALES CO.,

W. Sherofsky, Prop.

116 E. 3rd Street. New York City

СТЕФ. І. ЄВУСЯК І СИНИ

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ



Обслуга чесна і дешева. Достарчується автомобілі на весілля, хрестини і другі оказії. Удавайтесь до своєї.

ОФІСИ:

77 Morris St., Jersey City, N.J.

Tel. Montgomery 1745

45 Prospect Av., Bayonne, N.J.

Telephone 540

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"

В хвилю переволодження, на перші болї ревматизму або невралгії — уживайте сей споліганий домашний лік. Впевніться щоб кожда бутелька Pain Expeller яку купуєте мала знак Anchor.

35 і 70 центів в аптиках або

F. AD. RICHTER & CO.,

104-114 S. 4th St.,

Brooklyn, N. Y.